

e-ISSN 3083-6018

СОЦІАЛЬНИЙ РОЗВИТОК: економіко-правові проблеми

<https://www.eu-scientists.com/index.php/sdel>

Міжнародно-правові аспекти інтеграції України до Європейського Союзу

Ольга М. Будяченко ¹ *

¹ Одеський державний університет внутрішніх справ (Україна). Доцент кафедри кримінально-правових дисциплін, к. ю. н., доцент.

* Автор-кореспондент, e-mail: helga_odessa2008@ukr.net

СТАТТЯ

АНОТАЦІЯ

Дослідницька

DOI:

[10.70651/3083-6018/2025.1.14](https://doi.org/10.70651/3083-6018/2025.1.14)

Авторське право
© 2025 автора

Цей твір
ліцензовано на
умовах Ліцензії
Creative Commons
«Із Зазначенням
Авторства –
Некомерційна 4.0
Міжнародна»
(CC BY-NC 4.0).

Стаття присвячена міжнародно-правовим аспектам інтеграції України до Європейського Союзу, зокрема гармонізації законодавства, проведенню реформ та адаптації до європейських стандартів. Ця тема є важливою у контексті сучасних викликів і прогресу України в євроінтеграційних процесах. Мета дослідження полягає в аналізі процесу інтеграції України до ЄС із акцентом на правові, економічні та секторальні реформи, а також вдосконалення захисту прав і свобод людини. У дослідженні використано загальнонаукові методи: порівняльний аналіз, системний аналіз, аналіз нормативних документів та метод юридичної інтерпретації для вивчення особливостей євроінтеграції. Досліджено, що інтеграція України до ЄС є комплексним і динамічним процесом, що охоплює гармонізацію національного законодавства з правовими нормами ЄС та інституційні реформи. Показано, що значну роль у цьому відіграють угоди з ЄС, які сприяли змінам у політичній, економічній та соціальній сферах. Отримання Україною статусу кандидата у 2022 році визнано важливим кроком у зміцненні співпраці. Виявлено, що інтеграційний процес стикається з викликами, серед яких необхідність боротьби з корупцією, реформи державного управління та зниження залежності від енергетичного імпорту. Ефективність реформ значною мірою залежить від підтримки ЄС та політичної волі України. Обґрунтовано, що інтеграція України до ЄС є складним процесом, що охоплює гармонізацію законодавства, впровадження інституційних реформ та адаптацію до європейських норм. Отримання статусу кандидата на вступ до ЄС у 2022 році підтверджує прогрес України у впровадженні реформ. Водночас перед країною стоять значні виклики, зокрема забезпечення прав людини, реалізація економічних реформ, боротьба з корупцією та реформування державного управління. Успішна інтеграція сприятиме структурним змінам і зміцненню політичних та економічних відносин з ЄС.

КЛЮЧОВІ СЛОВА

євроінтеграція, реформи, законодавство, права людини, гармонізація.

e-ISSN 3083-6018

SOCIAL DEVELOPMENT: Economic and Legal Issues

<https://www.eu-scientists.com/index.php/sdel>

International Legal Aspects of Ukraine's Integration into the European Union

Olga Budyachenko ¹*

¹ Odesa State University of Internal Affairs (Ukraine). Associate Professor at the Department of Criminal Law and Criminology, PhD (Law), Associate Professor.

* **Corresponding Author**, e-mail: helga_odessa2008@ukr.net

ARTICLE INFO

ABSTRACT

Research Article

DOI:

[10.70651/3083-6018/2025.1.14](https://doi.org/10.70651/3083-6018/2025.1.14)

Copyright © 2025
by author

This is an open access journal and all published articles are licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0)

The article focuses on the international legal aspects of Ukraine's integration into the European Union, in particular, harmonization of legislation, reforms and adaptation to European standards. This topic is important in the context of current challenges and Ukraine's progress in European integration processes. The purpose of the study is to analyze the process of Ukraine's integration into the EU with a focus on legal, economic and sectoral reforms, as well as improving the protection of human rights and freedoms. The study uses general scientific methods: comparative analysis, system analysis, analysis of regulatory documents and the method of legal interpretation to study the peculiarities of European integration. The author proves that Ukraine's integration into the EU is a complex and dynamic process which includes harmonization of national legislation with EU legal norms and institutional reforms. It is shown that agreements with the EU play a significant role in this process, contributing to changes in the political, economic and social spheres. Ukraine's candidate status in 2022 is recognized as an important step in strengthening cooperation. It is revealed that the integration process faces challenges, including the need to fight corruption, reform public administration and reduce dependence on energy imports. The effectiveness of reforms largely depends on the EU's support and Ukraine's political will. The author substantiates that Ukraine's integration into the EU is a complex process that includes harmonization of legislation, implementation of institutional reforms, and adaptation to European norms. Obtaining the status of an EU candidate in 2022 confirms Ukraine's progress in implementing reforms. At the same time, the country faces significant challenges, including ensuring human rights, implementing economic reforms, fighting corruption, and reforming public administration. Successful integration will facilitate structural changes and strengthen political and economic relations with the EU.

KEYWORDS

European integration, reforms, legislation, human rights, harmonization.

1. Вступ

Інтеграція України до Європейського Союзу представляє собою ключовий аспект зовнішньої політики та міжнародних відносин, що має глибокі імплікації для її національної безпеки, економічного розвитку та правової системи. З моменту проголошення незалежності, Україна постійно прагнула інтегруватися в європейські політичні, економічні та правові структури, що є відображенням її стратегічного вибору на користь демократії, ринкової економіки та верховенства права. Цей процес, починаючи від підписання Угоди про партнерство та співробітництво у 1994 році та аж до отримання статусу кандидата на вступ у 2022 році, демонструє зростаючий рівень взаємодії та зобов'язань між Україною та ЄС. Розгляд історичних етапів, ключових угод та сучасних викликів, які стоять перед Україною на шляху до європейської інтеграції, відкриває змогу глибше зрозуміти значення цього процесу для обох сторін.

2. Огляд літературних джерел

Питання міжнародно-правових аспектів інтеграції України до Європейського Союзу є достатньо дослідженим у вітчизняній науковій літературі. А. Боренков [1] аналізує готовність України до вступу до ЄС, зосереджуючи увагу на ключових аспектах, які визначають прогрес у цьому напрямку. Автор розглядає основні кроки, зроблені українським урядом, та наголошує на необхідності подальшого вдосконалення державного управління і правової системи. Є. Букет [2] у своїй роботі приділяє увагу перешкодам та викликам, які стоять на шляху євроінтеграції України. Він акцентує на складності реформування української економіки відповідно до стандартів ЄС, а також на ролі громадянського суспільства у цьому процесі. І.В. Кравчук [4] у своєму підручнику пропонує ґрунтовний аналіз гармонізації національних правових систем із правом ЄС. Він розглядає принципи адаптації, включно з необхідністю узгодження законодавства у сферах економіки, права та соціальної політики. М. Мигаль [5] зосереджується на фінансовій складовій інтеграції, аналізуючи виконання Україною індикаторів, передбачених програмами ЄС та МВФ. Автор вказує на необхідність структурних реформ для досягнення економічної стабільності. В. Муравйов та Н. Мушка [6] аналізують виконання Україною Угоди про асоціацію з ЄС. Автори детально розглядають процес гармонізації законодавства, акцентуючи на його практичному значенні для зближення з Європейським Союзом. О. Стефанішина [9] акцентує увагу на поступовому входженні права ЄС у буденне життя громадян України. Авторка підкреслює практичні зміни, що відбуваються внаслідок адаптації законодавства.

Попри значну кількість літератури з даної теми, відчувається нестача систематизованого матеріалу. Тому із використанням різних методів наукового пізнання було проаналізовано, погруповано та систематизовано інформацію і подано у світлі теми дослідження.

3. Постановка завдання

Метою даного дослідження є аналіз процесу євроінтеграції України з акцентом на гармонізацію законодавства, вдосконалення прав та свобод людини, та економічні та секторальні реформи. Для досягнення мети в ході дослідження слід виконати наступні завдання: аналізувати ключові етапи євроінтеграції України з моменту підписання Угоди про партнерство та співробітництво до надання статусу кандидата на вступ до ЄС; вивчати особливості гармонізації українського законодавства з нормами ЄС, включаючи адаптацію юридичних норм та впровадження європейських директив; розглядати процеси вдосконалення захисту прав і свобод людини в контексті європейських вимог, особливо у сферах забезпечення правосуддя та боротьби з корупцією; оцінювати вплив економічних і секторальних реформ, зокрема в аграрному, промисловому та цифровому секторах, на інтеграцію України в європейський економічний простір.

4. Методи та матеріали

Для всебічного аналізу процесів інтеграції України до Європейського Союзу використовуватиметься ряд загальнонаукових методів юридичної науки. Порівняльний аналіз дозволить виявити спільні та відмінні риси національного законодавства України та законодавства ЄС, а також оцінити ефективність інтеграційних процесів. Системний аналіз застосовуватиметься для розгляду інтеграційних процесів як єдиної складної системи, що включає правові, економічні, та соціальні компоненти. Аналіз нормативних документів використовуватиметься для детального вивчення законодавчих актів, регуляторних і політичних змін. Крім того, метод юридичної інтерпретації допоможе у правильному тлумаченні та застосуванні європейських та національних правових норм. Ці методи спільно забезпечать належну глибину та об'єктивність дослідження, дозволяючи ефективно оцінювати прогрес та виклики на шляху України до європейської інтеграції.

5. Результати та обговорення

Процес інтеграції України до Європейського Союзу (ЄС) є складним багатокомпонентним явищем, що включає адаптацію законодавства, розвиток інституційної спроможності та імплементацію міжнародно-правових норм [5]. Тісна співпраця України з ЄС має, окрім того, економічний та соціально-правовий вимір. У результаті укладених угод, зокрема щодо лібералізації торгівлі та інтеграції до спільного ринку, Україна отримала доступ до розширених можливостей економічної кооперації. Значним аспектом цієї взаємодії стала підтримка українських громадян, які через повномасштабну війну отримали тимчасовий захист у країнах ЄС. Це розширює правову базу співробітництва, зокрема у сферах міграції, соціального забезпечення та працевлаштування, що вимагає ефективної інтеграції європейських стандартів у національне законодавство [5].

Інтеграційний процес України до Європейського Союзу можна вважати динамічним та багатогранним, охоплюючи значний часовий проміжок і кілька ключових етапів, що визначили напрямки розвитку двосторонніх відносин. Так, у 1994 році було покладено початок цьому процесу з підписанням Угоди про партнерство та співробітництво (РСА), яка стала правовою основою для політичного діалогу, розвитку торгівлі та інвестицій, а також загальної співпраці в різноманітних сферах між Україною та ЄС.

У 2017 році було підписано Угоду про асоціацію між Україною та ЄС, яка стала найважливішим документом у двосторонніх відносинах, оскільки ця угода охоплює не лише торгівельні аспекти, але й значно глибшу політичну та економічну інтеграцію. Угода про асоціацію передбачає вільний торгівельний режим, що має на меті створення зони вільної торгівлі.

Історичним моментом у відносинах стало 2022 рік, коли Європейський Союз надав Україні статус кандидата на вступ до ЄС. Це рішення було важливим кроком на шляху України до повноправного членства, оскільки кандидатство активізує діалог та кооперацію у ряді ключових реформ. У 2024 році було проведено міждержавну конференцію, яка ознаменувала початок фактичних переговорів про членство України в ЄС. В рамках конференції було підписано двосторонню безпекову угоду, що є свідченням не тільки економічної, але й політичної та безпекової інтеграції України у європейські структури. Систематизація ключових етапів інтеграції України до ЄС наведена у табл. 1.

Після впровадження децентралізації та перерозподілу повноважень органи місцевого самоврядування отримали більше можливостей для розвитку соціальної інфраструктури, покращення якості послуг та їхньої адаптації до місцевих умов. Це забезпечило підвищення рівня доступу до соціальних послуг у багатьох територіальних громадах, які до цього не мали належних ресурсів для задоволення потреб населення. Однак вплив війни суттєво трансформував ці досягнення. Зокрема, відбулося різке зниження фінансових можливостей місцевих бюджетів через перенаправлення частини ресурсів на забезпечення обороноздатності країни та допомогу переміщеним особам. Це стало основним викликом для підтримки стабільного функціонування системи соціальних послуг на місцях, особливо у громадах, що розташовані поблизу зон активних бойових дій.

Таблиця 1. Ключові етапи інтеграції України до ЄС

Дата	Подія
14 червня 1994 р.	Підписана Угода про партнерство та співробітництво, що поклала початок політичному діалогу, економічним зв'язкам і співпраці України з ЄС, та сприяла адаптації українського законодавства до європейських норм [10]
2004 рік	Розпочато Європейську політику сусідства, що мала на меті підсилити зв'язки ЄС з сусідніми країнами, зокрема Україною, та сприяти прийняттю європейських цінностей
Травень 2009 р.	Ініціатива Східне партнерство була започаткована для поліпшення політичної та економічної інтеграції між ЄС та країнами Східної Європи, у тому числі Україною
1 вересня 2017 р.	Укладено Угоду про асоціацію, яка значно розширила юридичну базу для зміцнення політичних і економічних зв'язків між Україною та ЄС, зокрема в секторах енергетики та транспорту [6]
1 вересня 2017 р.	Запроваджено Поглиблену та всеохоплюючу зону вільної торгівлі, спрямовану на розвиток вільної торгівлі та економічної інтеграції між Україною та ЄС
23 червня 2022 р.	Україна отримала статус кандидата на вступ до ЄС, що відзначає визнання ЄС досягнень України у впровадженні європейського законодавства [3]
14 грудня 2023 р.	Рішення про початок переговорів щодо вступу України до ЄС було прийняте Радою Європейського Союзу
25-27 червня 2024 р.	Проведено першу Міжурядову конференцію в Люксембурзі, що ознаменувала початок переговорів про членство України в ЄС, та було підписано Двосторонню безпекову угоду між Україною і ЄС [4]

Джерело: сформовано автором за даними, наведеними у [3; 4; 6; 10].

Зниження інституційної спроможності місцевих органів влади в умовах міграції населення та кадрового дефіциту також негативно позначилося на якості надання послуг. Втрата кваліфікованих кадрів у соціальній сфері, викликана міграцією або вимушеним переселенням, зменшила потенціал місцевих громад до підтримання рівня послуг, які раніше забезпечувалися на відповідному рівні. Додатково, у зв'язку з військовими діями, значна частина соціальної інфраструктури була зруйнована, що ще більше ускладнило ситуацію з доступністю соціальних послуг, особливо для внутрішньо переміщених осіб та постраждалих від війни.

Міжнародний досвід забезпечення соціальної справедливості та рівноправного доступу до соціальних послуг показує різні ефективні підходи, які можна адаптувати в Україні [1]. Хоча в Україні вже впроваджена децентралізація і розвиваються цифрові сервіси, необхідні додаткові заходи для досягнення повної ефективності. У табл. 2 наведено приклади з інших країн та пояснено, як їхні підходи можуть бути корисними для України.

Таблиця 2. Ключові чинники, які впливають на доступність та якість соціальних послуг

Країна	Характеристика підходу	Можливості адаптації до умов України
Швеція	Муніципалітети мають фінансову та організаційну автономію у сфері соціальних послуг, включаючи догляд за людьми похилого віку та надання інших соціальних послуг.	Підвищення фінансової незалежності місцевих громад дозволить ефективніше надавати соціальні послуги, зокрема в контексті старіння населення.
Німеччина	Соціальне підприємництво є ключовим механізмом для працевлаштування вразливих груп, зокрема осіб з інвалідністю. Існують підприємства, де значна частка працівників належить до вразливих груп, що забезпечує їх соціальну інтеграцію.	Впровадження механізмів підтримки соціального підприємництва дозволить сприяти зайнятості вразливих груп населення та інтеграції людей з обмеженими можливостями.
Франція	Універсальна система соціального захисту забезпечує рівноправний доступ до медичних і соціальних послуг для всіх громадян, включаючи повне покриття медичних витрат для малозабезпечених через програму СМУ.	Розширення програм соціального захисту в Україні сприятиме рівному доступу до медичних та соціальних послуг, особливо для малозабезпечених верств населення.
Естонія	Електронне урядування забезпечує надання 99% державних послуг онлайн, включаючи соціальні послуги. Громадяни можуть отримувати медичні, освітні та інші послуги через цифрові платформи без відвідування установ.	Подальша цифровізація соціальних послуг в Україні розширить доступ до них для віддалених регіонів та зменшить адміністративне навантаження на державні установи.

Джерело: розроблено автором за даними, наведеними у [9; 11].

Міжнародний досвід країн, таких як Швеція, Німеччина, Франція та Естонія, демонструє ефективні підходи до забезпечення соціальної справедливості та рівноправного доступу до соціальних послуг, які можна частково адаптувати до українських реалій. Зокрема, у Швеції муніципалітети мають високий рівень фінансової та організаційної автономії, що дозволяє їм самостійно керувати соціальними програмами, включаючи догляд за людьми похилого віку. Такий підхід може бути корисним для України, де громади все ще стикаються з недостатнім рівнем фінансових ресурсів, що обмежує їх можливості надавати якісні соціальні послуги. Підвищення фінансової незалежності місцевих громад сприятиме більш ефективній організації соціальної допомоги та наданню послуг на місцевому рівні.

У Німеччині соціальне підприємництво є важливим елементом інтеграції вразливих груп населення, зокрема осіб з обмеженими можливостями. Підприємства, де значна частина працівників належить до вразливих груп, отримують державну підтримку, що дозволяє їм забезпечувати зайнятість і соціальну інтеграцію. В Україні такі механізми лише починають розвиватися, і їх активне впровадження могло б вирішити проблему безробіття серед вразливих верств населення та сприяти їх економічній і соціальній інтеграції.

Інтеграційні процеси з ЄС мають структурований і бюрократизований характер, що, попри видиму складність, є важливим для досягнення стратегічних цілей. Задля цього створюються тематичні робочі групи, які забезпечують виконання євроінтеграційних законопроектів. Серед викликів виділяють високі вимоги ЄС до адаптації законодавства, необхідність детального аналізу та усунення недоліків, що виникають у процесі реалізації реформ. Пріоритетним завданням залишається забезпечення відповідності національних норм до вимог ЄС на ранніх етапах переговорів, що є запорукою успішної інтеграції [1].

25 червня 2024 року в Люксембурзі відбулася Перша Міжурядова конференція між Україною та Європейським Союзом (ЄС), яка офіційно відкрила переговорний процес щодо вступу України до ЄС. Ця історична подія стала свідченням незмінної орієнтації України на європейський курс та визнанням досягнень, зроблених країною у процесі реформування. Одночасно вона демонструє готовність ЄС до розширення за рахунок нових членів, які відповідають ключовим критеріям вступу [3].

Міжурядова конференція (IGC) є формальним механізмом переговорів між країною-кандидатом і країнами-членами ЄС для визначення умов вступу. Під час першої конференції Україна представила свою вступну заяву, а ЄС озвучив переговорну рамку, що складається з трьох частин: принципів переговорів, змісту та процедури. Україна виконала всі чотири основні кроки, необхідні для старту переговорів, серед яких посилення антикорупційних органів, ухвалення законодавства щодо лобізму та захисту прав національних меншин [3].

Одним із основних елементів цієї співпраці України та Європейського Союзу є фінансова підтримка ЄС, яка передбачає виділення €50 млрд протягом чотирьох років за умови виконання 150 індикаторів. У 2024 році планувалося виділення €16 млрд у межах програми Ukraine Facility, однак невиконання або затримки у впровадженні зазначених індикаторів можуть призвести до скорочення фінансування [5].

21 червня 2024 року ЄС затвердив переговорну рамку з Україною, що стало основою для наступних етапів співпраці. З лютого по травень 2024 року в рамках офіційного скринінгу ЄС відбулося 32 пояснювальні сесії, під час яких Україна і ЄС узгоджували основні аспекти наближення національного законодавства до права ЄС. Від липня 2024 року розпочнуться двосторонні зустрічі для детального обговорення цих питань, а Європейська Комісія підготує звіт про відповідність українського законодавства нормам ЄС за кожним із 35 розділів переговорів, об'єднаних у шість кластерів [3].

Офіційне відкриття переговорів підтверджує здатність України здійснювати структурні реформи навіть в умовах повномасштабної війни. Це підкреслює прагнення країни до демократичного розвитку, верховенства права та економічного зростання в межах європейської спільноти [3].

Міжнародно-правові аспекти інтеграції України до Європейського Союзу включають ряд ключових моментів, які охоплюють зобов'язання та виклики, пов'язані з процесом наближення до стандартів і політик ЄС. Серед них важливе місце займає гармонізація українського законодавства з нормативно-правовою базою ЄС, захист прав людини та основоположних свобод, а також реформування економічних і секторальних політик.

Гармонізація законодавства України з правом Європейського Союзу (ЄС) є необхідною умовою для інтеграції країни до спільноти європейських держав. Цей процес передбачає комплексну адаптацію національних нормативно-правових актів, що включає кілька ключових етапів, серед яких оцінка відповідності чинного законодавства, розробка нових нормативних актів, їх імплементація та моніторинг виконання. Проте ефективна гармонізація є складним завданням, яке вимагає систематичного підходу, ретельного планування та моніторингу [10].

Розглянемо ключові етапи гармонізації української законодавчої бази до законодавства ЄС.

Етап 1. Оцінка відповідності чинного законодавства. Комплексні оцінки є першим і критично важливим етапом. Вони передбачають перевірку існуючих законодавчих актів на відповідність європейським стандартам та вимогам. Прикладом може бути досвід Естонії, де розроблено спеціальну методологію гармонізації національного законодавства з правом ЄС. У цьому процесі регламенти ЄС, які мають пряму дію, не змінювались, а лише перекладались на естонську мову. Їх інкорпорація в законодавство набрала чинності лише після вступу країни до ЄС [4, с. 98].

Етап 2. Оцінка впливу нових законодавчих ініціатив. Нові ініціативи підлягають детальному аналізу, що дозволяє визначити основні проблеми, які потребують вирішення, окреслити цілі, оцінити компроміси та передбачити вплив запроваджених заходів. Такий підхід сприяє формуванню раціональної законодавчої політики.

Етап 3. Залучення зацікавлених сторін. У процесі гармонізації важливо враховувати думки представників громадянського суспільства, бізнесу, наукових установ та інших стейкхолдерів. Це забезпечує всебічність законодавчого процесу, врахування потреб різних груп та підвищення ефективності нормативно-правових актів у практичному застосуванні.

Етап 4. Транспонування та імплементація законодавства ЄС. Гармонізація передбачає не лише прийняття відповідних нормативних актів, але й створення механізмів контролю за їх виконанням. Для цього важливо проводити навчання державних службовців та суддів, а також інформувати громадян про нові законодавчі зміни. Залежно від рівня відповідності, розрізняють три ступені гармонізації:

Повна гармонізація, коли національне право повністю відповідає законодавству ЄС. Часткова гармонізація, що передбачає впровадження лише ключових принципів права ЄС. Відсутність гармонізації, якщо положення національного законодавства суперечать принципам ЄС [4, с. 139–145].

Міністерство юстиції України активно працює над внесенням змін до законодавства, включаючи Конституцію, з метою забезпечення відповідності судової системи, функціонування Парламенту та нормотворчої діяльності стандартам ЄС. Заплановане розроблення дорожніх карт у 2025 році стане важливим етапом у впровадженні принципів верховенства права та демократичного управління [9].

Моніторинг і оцінка впровадження стратегій здійснюються з урахуванням європейських стандартів, включаючи показники сталого розвитку, цифрової трансформації та зеленого переходу. Ці критерії стають орієнтирами для органів місцевого самоврядування та бізнесу, дозволяючи вимірювати прогрес у межах національних стратегій. Одним із важливих напрямів є реалізація політики циркулярної економіки, спрямованої на захист довкілля та забезпечення збалансованого регіонального розвитку [9].

Однією з головних проблем є те, що кожна держава-член ЄС оцінює відповідність України окремо, що ускладнює переговорний процес. Узгодження позицій із різними країнами, домовленості про винятки та перехідні періоди вимагають чіткої координації дій на національному рівні.

Дотримання прав людини та основоположних свобод є одним із важливих критеріїв у процесі інтеграції України до Європейського Союзу. Європейська інтеграція вимагає не лише формального прийняття норм, але й їх ефективного застосування у внутрішній правовій системі. Україна як учасниця ЄКПЛ зобов'язана забезпечити виконання статей цієї конвенції, які охоплюють широкий спектр прав, включаючи право на життя, заборону катувань, право на справедливий суд і приватність. Для відповідності цим стандартам потрібно не лише реформування законодавства, але й зміни у практиці правоохоронних органів та судової системи [5].

Оновлення системи правосуддя та правоохоронних органів є критично важливим для забезпечення дотримання прав людини. Це включає зміцнення незалежності судів, підвищення кваліфікації суддів, боротьбу з корупцією у правосудді, а також забезпечення прозорості і доступності судочинства для громадян. Значні зусилля спрямовані на реформування поліції, щоб забезпечити правильне розслідування злочинів і уникнення неправомірного застосування сили. Європейський Союз особливу увагу приділяє умовам утримання ув'язнених. Україна працює над покращенням умов у в'язницях та СІЗО, щоб вони відповідали міжнародним стандартам. Це включає забезпечення належного медичного обслуговування, достатнього харчування та гігієни, а також доступ до правової допомоги і можливості для особистісного розвитку ув'язнених.

Свобода вираження поглядів і здійснення мирних зібрань є фундаментальними правами, які мають бути гарантовані в демократичному суспільстві. Україна здійснює заходи для захисту цих прав, у тому числі шляхом зменшення державного контролю над ЗМІ та забезпечення права на мирні зібрання без невиправданих обмежень з боку держави [2].

Забезпечення виконання цих зобов'язань є складним процесом, що вимагає від України значних зусиль та політичної волі. Ефективне реформування правової та правоохоронної системи, зміцнення судової незалежності та захист прав людини сприятимуть створенню в Україні справедливого суспільства, що є ключем до успішної інтеграції в Європейський Союз.

Інтеграція України до Європейського Союзу передбачає виконання глибоких економічних та секторальних реформ, які мають на меті адаптацію національної економіки до стандартів та вимог ЄС. У сфері аграрної політики необхідно гармонізувати українське законодавство зі спільною аграрною політикою ЄС, що включає реформування земельних відносин, субсидії для аграріїв, та впровадження стандартів якості продукції згідно з нормами ЄС. У промисловому секторі ключовими завданнями є модернізація виробничих потужностей, інновації, зменшення енергоспоживання та підвищення екологічних стандартів. Цифровізація потребує інтеграції цифрових технологій у всі сфери економіки, адаптації законодавства до європейських регулятивних рамок, розвитку інфраструктури цифрових комунікацій та підтримки ІТ-індустрії. Реформування транспортного сектору охоплює модернізацію інфраструктури, забезпечення безпеки дорожнього руху, та інтеграцію з європейською транспортною мережею [2]. Податкова і митна політика вимагає введення прозорих та ефективних механізмів оподаткування, боротьби з податковими ухиленнями, удосконалення митних процедур та адаптації до європейських норм і стандартів. Всі ці реформи не тільки сприятимуть економічному розвитку та залученню інвестицій, але й підвищать якість життя громадян і зміцнять інституціональні основи України.

6. Висновки

Інтеграція України до Європейського Союзу є комплексним та динамічним процесом, який охоплює гармонізацію законодавства, інституційні реформи та адаптацію міжнародно-правових норм. Цей процес визначається значними зобов'язаннями з боку України щодо виконання європейських стандартів у різних сферах, включаючи права людини, економічні та секторальні політики. Значущим аспектом є підтримка ЄС через різноманітні угоди, які вже внесли зміни в політичну, економічну та соціальну сфери життя України. Статус кандидата на вступ до ЄС, отриманий Україною в 2022 році, засвідчує визнання Європейським Союзом прогресу, якого досягла країна у впровадженні реформ. Відкриття переговорів про членство є критичним кроком у зміцненні відносин та допомагає прискорити процеси інтеграції, що включають правові та економічні реформи. Подальша кооперація та діалог з ЄС сприяють поглибленню інтеграції та реалізації важливих структурних змін у Україні.

Процес інтеграції також має свої виклики, включаючи необхідність детальної гармонізації законодавства, забезпечення прав людини, та реалізації економічних реформ. Ці дії потребують значних зусиль та політичної волі. Успішна інтеграція вимагатиме неперервної підтримки з боку ЄС, ретельного моніторингу та впровадження реформ на національному рівні, щоб забезпечити відповідність європейським стандартам та критеріям. Незважаючи на значний прогрес, який Україна вже зробила у своїх євроінтеграційних зусиллях, перед нею все ще стоять численні виклики. Зокрема, проблеми корупції, висока залежність від енергетичних імпорту і

необхідність подальшого реформування державного управління. Ефективне вирішення цих питань є ключовим для досягнення повноцінної інтеграції з Європейським Союзом.

References

1. Borenkov, A. (2024). Pro hotovnist Ukrainy na shliakhu do YeS [On Ukraine's readiness to join the EU]. *BDO*. URL: <https://www.bdo.ua/uk-ua/news-2/2024/on-ukraines-readiness-to-join-the-eu> (in Ukrainian)
2. Buket, Ye. (2024). Ukraina — YeS: yakym ie shliakh do yevrointehratsii [Ukraine — EU: What is the path to European integration?]. *Armiia Info*. <https://armyinform.com.ua/2024/06/28/ukrayina-yes-yakym-ye-shlyah-do-yevrointegracziyi> (in Ukrainian)
3. Vstup do YeS: Ukraina rozpichynaie ofitsiyni perehovorni protses [Accession to the EU: Ukraine begins the official negotiation process]. (2024). *MOU*. <https://mon.gov.ua/news/vstup-do-ies-ukraina-rozpochynaie-ofitsiyni-perehovorni-protses> (in Ukrainian)
4. Kravchuk, I. V. (2004). *Harmonizatsiia natsionalnykh pravovykh system z pravom YeS* [Harmonization of national legal systems with EU law]. Kyiv: Slovo. (in Ukrainian)
5. Myhal, M. (2024). Ukraine Facility vid YeS ta prohrama MVF: monitorynh vykonannia Ukrainoiu indykatoriv ta strukturnykh maiakiv [The EU's Ukraine Facility and the IMF Programme: Monitoring Ukraine's implementation of indicators and structural benchmarks]. *Instytut analityky ta advokatsii*. <https://surl.li/wbedia> (in Ukrainian)
6. Muraviiiov, V., & Mushka, N. (2013). Harmonizatsiia zakonodavstva Ukrainy z pravom Yevropeiskoho Soiuzu v ramkakh Uhody pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu ta YeS [Harmonization of Ukrainian legislation with EU law within the framework of the Association Agreement between Ukraine and the EU]. *Viche*, (8). <https://veche.kiev.ua/journal/3616/> (in Ukrainian)
7. Plan dii "Ukraina – Yevropeyskyi Soiuz" [Ukraine – European Union Action Plan]. (2005). *Yevropeyskyi Soiuz, Ukraina*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/998_012 (in Ukrainian)
8. Pro Zahalnodержavnu prohramu adaptatsii zakonodavstva Ukrainy do zakonodavstva Yevropeiskoho Soiuzu [On the National Program for the Adaptation of Ukrainian Legislation to EU Legislation]. (2004). *Zakon Ukrainy vid 18 bereznia 2004 roku No 1629-III. Uriadovyi kurier*. (in Ukrainian)
9. Stefanishyna, O. (2024). Pravo YeS nyny stae chastynoiu nashoho budennoho zhyttia [EU law is now becoming part of our daily lives]. *EU_UA*. <https://eu-ua.kmu.gov.ua/news/pravo-yes-nyny-staye-chastynoyu-nashogo-budennogo-zhyttya-olga-stefanishyna> (in Ukrainian)
10. Uhoda pro partnerstvo i spivrobitnytstvo mizh Ukrainoiu i Yevropeiskymy Spivtovarystvamy ta yikh derzhavamy-chlenamy [Partnership and Cooperation Agreement between Ukraine and the European Communities and their Member States]. *VRU*. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/998_012 (in Ukrainian)